

NOWOTWÓR GRUCZOŁU KROKOWEGO

Broszura informacyjna dla pacjenta

Drogi Pacjencie,

W związku z tym, że większość chorób nowotworowych przebiega w pierwszej fazie bezobjawowo zachęcamy do poświęcenia paru minut na zapoznanie się z informacjami zawartymi w tej broszurze.

Dowiesz się z niej jak samemu rozpoznać niepokojące symptomy oraz jak odpowiednio podejść do tematu okresowej diagnostyki, aby uchronić się przed niebezpieczeństwem zbyt późnego zdiagnozowania choroby.

1 PROFILAKTYKA

Rak prostaty jest po raku płuc najczęstszym nowotworem złośliwym u mężczyzn. Rozwija się bardzo wolno, przez wiele lat. W początkowym stadium choroba przebiega zazwyczaj bezobjawowo.

Długo nierozpoznanany rak prostaty powoduje większe ryzyko przerzutów do innych narządów. Im wcześniej rozpoznany, tym większe szanse na wyleczenie. **Możliwość wyleczenia przy niewystąpieniu przerzutów sięga 85-100%.**

Naszym głównym narzędziami walki z nowotworem stercza są przede wszystkim: świadomość samych mężczyzn, przełamanie wstydu i profilaktyczna diagnostyka.

Przy problemach z oddawaniem moczu należy zasięgnąć opinii lekarza. Przy braku dolegliwości, najpóźniej od 45 roku życia wskazane są regularne badania.

Dostępne badania profilaktyczne:

BADANIE PRZEZODBYTNICZE (PER RECTUM)

Jest to badanie prostaty palcem przez odbytnicę, pozwalające lekarzowi na sprawdzenie wielkości, powierzchni i struktury gruczołu. Nie daje ono jednak stuprocentowej pewności rozpoznania wczesnych stadiów raka oraz nowotworu rozwijającego się wewnątrz gruczołu.

PSA-TEST

Oznaczanie antygenu specyficznego dla prostaty (PSA) we krwi jest bardzo skuteczną metodą wczesnego wykrycia raka stercza. Badanie przezodbytnicze i oznaczenie antygenu PSA umożliwiają postawienie względnie dokładnej diagnozy. Przy wartościach PSA w granicach 3-10 ng/ml, równoczesny pomiar tzw. wolnego PSA jest pomocny w różnicowaniu pomiędzy łagodnym i złośliwym przerostem prostaty.

REZONANAS MAGNETYCZNY PROSTATY - PI-RADS v2

Kolejnym istotnym narzędziem diagnostyki raka gruczołu krokowego coraz powszechniej dostępnym w codziennej diagnostyce klinicznej, jest badanie mpMRI (wieloparametryczne badanie MR).

Jest to nowoczesna i całkowicie bezinwazyjna metoda badania prostaty. W badaniu wieloparametrycznego MR (mpMRI) możliwe jest wykrycie raka o średnim i wysokim stopniu zaawansowania, już o objętości zbliżonej do 0,5 cm³ (0,5 ml), w zależności od lokalizacji i charakteru tkanki w obrębie i w otoczeniu stwierdzonych zmian.

Skala PI-RADS v2

Dzięki skali PIRADS możliwe jest określenie istotnego klinicznie raka. Ponadto skala PIRADS ma na celu standaryzację opisów badań mpMRI.

• PIRADS 1

bardzo niskie prawdopodobieństwo obecności istotnego klinicznie raka gruczołu krokowego

• PIRADS 2

niskie prawdopodobieństwo obecności istotnego klinicznie raka gruczołu krokowego

• PIRADS 3

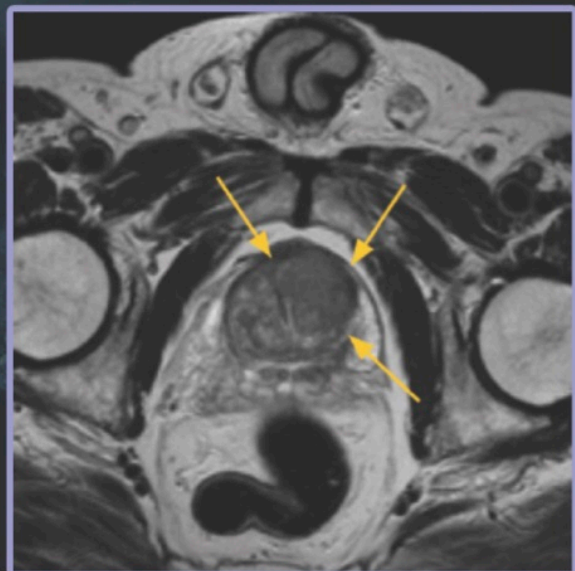
średnie prawdopodobieństwo obecności istotnego klinicznie raka gruczołu krokowego

• PIRADS 4

wysokie prawdopodobieństwo obecności istotnego klinicznie raka gruczołu krokowego

• PIRADS 5

bardzo wysokie prawdopodobieństwo obecności istotnego klinicznie raka gruczołu krokowego

Korzyści z metody mpMRI dla pacjenta:

- ograniczenie lub wyeliminowanie nieprzyjemnych dla pacjenta biopsji (badanie bezbolesne, nieinwazyjne i niewstydlive dla pacjenta).
- przy zmianach nieagresywnych możliwość kontroli metodą mpMRI bez konieczności stosowania innych inwazyjnych metod diagnostycznych.

Europejskie Towarzystwo Urologiczne zaleca ponadto, aby w przypadku utrzymywania się uzasadnionego podejrzenia obecności raka gruczołu krokowego pomimo ujemnych biopsji, wykonanie biopsji pod kontrolą rezonansu magnetycznego.

PRZEZODBYTNICZE BADANIE USG (TRUS)

W badaniu wykorzystuje się fale ultradźwiękowe, aby stworzyć obraz gruczołu krokowego. W celu uzyskania obrazu gruczołu krokowego, należy do odbytnicy wprowadzić małą sondę. Badanie może powodować pewien dyskomfort, jednak trwa tylko kilkanaście minut.

2 OBJAWY

Często rak prostaty we wczesnym stadium zaawansowania nie wywołuje żadnych objawów. Ten rodzaj raka rozwija się powoli i przez wiele lat można nie zauważyć żadnych objawów.

U mężczyzn w wieku ponad 50 lat gruczoł krokowy często powiększa się z powodu nienowotworowej choroby nazywanej łagodnym przerostem prostaty lub hipertrofią gruczołu krokowego (BPH). Objawy BPH i raka prostaty są podobne i obejmują:

- problemy z oddawaniem moczu,
- oddawanie moczu częściej niż zwykle, szczególnie w nocy,
- ból przy oddawaniu moczu (niezbyt często),
- krew w moczu (niezbyt często).

Objawy zaawansowanego raka prostaty zależą od tego, do którego miejsca w organizmie nastąpiły przerzuty. Rak prostaty często obejmuje kości i może to powodować ból. Inne ogólne objawy zaawansowanego stadium raka to:

- większe niż zwykle zmęczenie,
- ogólne złe samopoczucie,
- utrata apetytu.

3 CZYNNIKI RYZYKA

U większości mężczyzn przyczyna raka prostaty jest nieznana. Istnieją pewne czynniki ryzyka, które zwiększają niebezpieczeństwo zachorowania.

- **Wiek** – ryzyko zachorowania na raka prostaty rośnie z wiekiem.
- **Czynniki genetyczne** – większe niebezpieczeństwo zachorowania istnieje w przypadku mężczyzn, których bliscy krewni (ojciec, brat, dziadek lub wuj) mieli raka prostaty. Wadliwy gen występujący u niektórych mężczyzn, których matki lub siostry miały raka piersi także może zwiększać to ryzyko.
- **Brak ćwiczeń** – większa aktywność fizyczna zmniejsza ryzyko zachorowania na raka prostaty.